

Inovace bakalářského studijního oboru Aplikovaná chemie

<http://aplchem.upol.cz>

CZ.1.07/2.2.00/15.0247

Tento projekt je spolufinancován
Evropským sociálním fondem a státním
rozpočtem České republiky.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

OKRESNÍ HOSPODÁŘSKÁ
KOMORA OLOMOUC

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Lekce

Základní ekonomické pojmy

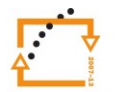
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

OKRESNÍ HOSPODÁŘSKÁ
KOMORA OLOMOUC

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace bakalářského studijního
oboru Aplikovaná chemie

Struktura lekce:

- 1.1 Předmět ekonomie
- 1.2 Členění ekonomie
- 1.3 Potřeby, statky
- 1.4 Zboží a jeho dvě stránky
- 1.5 Peníze
- 1.6 Hospodářské fáze
- 1.7 Základní ekonomické otázky
a ekonomické systémy

1.1 Předmět ekonomie

- Ekonomie je věda o hospodářství
- Lidé žili a žijí vždy v určitém ekonomickém systému
- Ekonomie se týká každého člověka
- Žijeme v určité ekonomické realitě
- Ekonomie umožňuje vysvětlit a pochopit určité ekonomické jevy

1.1 Předmět ekonomie

Ekonomie je:

- věda o hospodářství
- věda o výrobě a směně zboží
- věda o penězích, kapitálu a bohatství
- věda o výrobních vztazích mezi třídami společnosti
- věda o volbě mezi alternativním využitím vzácných zdrojů

1.2 Členění ekonomie

1. a) makroekonomie
b) mikroekonomie
2. a) pozitivní ekonomie
b) normativní ekonomie

1.2 Členění ekonomie

1. a) makroekonomie

- zabývá se problémy, které se týkají větších celků
- základním předmětem zájmu je tedy **stát** a ekonomické integrace

1.2 Členění ekonomie

1. b) mikroekonomie

- zabývá se chováním menších ekonomických subjektů než je stát. To znamená chováním **firem a domácností**

1.2 Členění ekonomie

2. a) pozitivní ekonomie

- ekonomové tohoto směru analyzují ekonomickou realitu **vysvětlováním její podstaty**
- analyzuje hospodářství a hospodářské jevy, popisuje fakta, chování ekonomických subjektů a vliv ekonomických nástrojů na fungování ekonomiky

1.2 Členění ekonomie

2. b) normativní ekonomie

- zkoumá hospodářskou realitu, vysvětluje její příčiny z určitého názorového pohledu, který se stává základem pro různá **doporučení, normy chování, opatření**, která mají směřovat především ke zdokonalení stávající ekonomické reality

1.3 Potřeby, statky

- **potřebou** rozumíme **vědomí nedostatku**, které nás nutí tento nedostatek odstranit
- **členění potřeb:**

biologické

- kulturní

hmotné

- nehmotné

zbytné

- nezbytné

individuální

- společenské

současné

- budoucí

1.3 Potřeby, statky

- potřeby uspokojujeme pomocí **statků** a **služeb**
- **statky** představují širokou škálu věcí a hodnot, které mohou uspokojovat potřeby daných ekonomických subjektů
- STATKY - VOLNÉ
VZÁCNÉ – HMOTNÉ
NEHMOTNÉ

1.3 Potřeby, statky

- **služby** definujeme jako cizí činnosti, které uspokojují lidské potřeby
- **SLUŽBY - VĚCNÉ
OSOBNÍ**

1.4 Zboží

- **Zboží** je pouze takový produkt (služba nebo hodnota), který je uznán jiným ekonomickým subjektem jako hodnota uspokojující jeho potřeby
- **Zboží** jsou statky nebo služby určené k prodeji

1.4 Zboží

- Každé zboží má dvě stránky, užitnou hodnotu a směnnou hodnotu
  - **Užitná hodnota** se mění a je závislá na určitých podmínkách
  - **Směnná hodnota** je vyjádřena kvantitativním poměrem jiné hodnoty

1.5 Peníze

- **Peníze** jsou zvláštním zbožím, které plní v procesu směny několik funkcí. Fungují jako:
  - měřítko cen
  - prostředek směny
  - platidlo
  - uchovatel hodnoty
  - mezinárodní platidlo

1.6 Hospodářské fáze

- výroba
- rozdělování
- přerozdělování
- směna
- užití

1.7 Základní ekonomické otázky

- a) **co vyrábět** (co dělat), tj. jaké výrobky, které služby, v jakém množství
- b) **jak vyrábět**, tj. jakou technologií, jakým způsobem
- c) **pro koho**, tj. kdo bude spotřebitelem

1.7 Ekonomické systémy

1. Zvykový systém
2. Systém centrální moci (neboli příkazový systém)
3. Tržní systém
4. Smíšený systém